

DOSYA:

**MİMARLAR VE
GÖÇ: KAÇANLAR,
GÖÇENLER,
TAŞINANLAR**

**TERRA E TUMA,
SÃO PAULO**

**KRONİZM
ÇAĞINDA
İSTANBUL**

**HAWORTH
TOMPKINS,
LONDRA**

**DEHLIN
BRATTGÅRD:
BOXEN**

**PRITZKER:
ARATA ISOZAKI**

**BİR SOSYAL
DEMOKRASİ
ÜTOPYASI**

ISSN 2536-4952

9 772536 495001

İçindekiler

330

Nisan 2019

Halk için
Mimarlık 30.

Haworth Tompkins
34.

6 Öngörünüm
**Bir Bunalım Döneminde Mimarlık:
Dünyada ve Türkiye’de**

8 Haber / Ürün

16 Haber / Sanat

20 Haber / Mimarlık

24 Gündem / Mimarlık
**2019 Pritzker Mimarlık Ödülü Sahibi:
Arata Isozaki**

27 Gündem / Mimarlık
**“Die Neue Heimat (1950-1982)”
Bir Sosyal Demokrasi Ütopyası ve Yapıları**

30 Gündem / Mimarlık
**“Balkrishna Doshi”
Halk için Mimarlık**

34 Mimarlık

**Haworth Tompkins
Britanya’da Sanat için Tasarım**

Londra merkezli mimarlık stüdyosu Haworth Tompkins, 1991 yılında kuruldu. Projeleri, 2014 yılında RIBA Stirling Ödülü de dahil olmak üzere 150’den fazla tasarım ödülü kazanan stüdyonun üretiminde kültür, sanat ve eğitim yapıları ağırlıklı bir yere sahip.

52 Dosya

**Mimarlar ve Göç:
Kaçanlar, Göçenler, Taşınanlar**

Mimarların coğrafi hareketliliği yeni bir olgu değil. Bu dosyayı hazırlamamıza neden olan ise, son yıllarda Türkiye’den ABD ve Avrupa’ya doğru başlayan yeni bir taşınma veya iki, hatta üç merkezli yerleşme girişimleri. Sözkonusu göç olgusunda Türkiye’deki gerilimlerin ve huzursuzlukların ürettiği sosyo-psikolojik etmenlerin yanısıra,

ARREDAMENTO
MIMARLIK

ISSN 2536-4952
Sayı 330 Nisan 2019
Fiyatı 17 TL
Ulusal Süreli Yayın
Aylık Mimarlık ve Tasarım Kültürü Dergisi

YAYIN
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Banu BİNAT
Yayın Koordinatörü
Uğur TANYELİ
İletişim Koordinatörü
Neslihan ŞİK

Editör
Sibel SENYÜCEL
Yardımcı Editör
K. Bilge ERDEM
Neslihan İMAMOĞLU
Grafik Uygulama
Gül DÖNMEZ

İletişim ve Reklam
Müşteri İlişkileri Yönetmeni
Teoman COŞKUN
Müşteri Temsilcisi
Ayşegül TUĞTEPE
teoman@binatdanismanlik.com
Tel: 0212 259 90 79

Dosya 52.

Kronizm Çağında İstanbul
ve Mimarlık Etkisi 84.

Terra e Tuma Arquitetos Associados 94.

Yaşanabilir
Yaşamlar
için
Bedensel
Talepler
107.

Boxen
108.

ülke'deki çalışma imkanlarının daralması gibi ekonomik değişimler de rol oynuyor. Konuyu hem tarihsel hem de güncel uzanımlarıyla ele almayı deniyoruz.

84 Düşünce

Kronizm Çağında İstanbul ve Mimarlık Etkisi

Son onyılda İstanbul'da ortaya çıkan değişimleri ve aktörlerini yeni neoliberal eğilimler bağlamında okuyan Esra Akcan; Ağaoğlu gibi figürleri yaratan yerel ve küresel dinamikleri, ekonomik ve kültürel politikalar çerçevesinde inceliyor. Bir anlamda, ortamı tanımlayan kabusa sakin bir bakışla yaklaşmayı deniyor.

94 Mimarlık

Terra e Tuma Arquitetos Associados São Paulo'da Konut

São Paulo merkezli mimarlık pratiği

Terra e Tuma Arquitetos Associados, Danilo Terra ve Pedro Tuma tarafından 2006 yılında kuruldu. Fernanda Sakano ve Juliana Terra'nın ekibe katılımıyla günümüzde etkinliğini dört paydaşın yürütücülüğünde sürdüren ofis, tekil konut yapılarından mahalli ölçekteki planlamaya, her proje özelinde yerel ağlardan yararlanarak mimar, mühendis, sosyolog ve antropologlarla işbirliği içinde entegre ve çok disiplinli bir çalışma sistemini benimsiyor. Grubun dört konut yapısını ele alıyoruz.

107 Düşünce

Yaşanabilir Yaşamlar için Bedensel Talepler

Yağmur Yıldırım, Judith Butler'ın Türkçe'ye yeni çevrilen *Biziz, Halk!* *Toplanma Özgürlüğü Üzerine Düşünceler* adlı kitabını irdeliyor ve önemine işaret ediyor.

108 Tasarım

Boxen

ArkDes

Stockholm, İsveç

İsveçli mimarlık pratiği Dehlin Brattgård Arkitekter, Stockholm'de İsveç Mimarlık ve Tasarım Merkezi ArkDes için bir sergileme strüktürü tasarladı. Müze galerilerinden birinin merkezine konumlandırılan strüktürün, deneysel sergiler için esnek bir platform oluşturması; mimarlık ve tasarım alanındaki alternatif seslere ve güncel tartışmalara alan açması amaçlanıyor.

112 Yayın

Önce Mekân Vardı; Parajanov, Sarkis ile; Uğur Tanyeli'ye Armağan.

Yayın Kurulu

Prof.Dr. Ali Cengizkan (TED Üniversitesi)

Prof.Dr. Arzu Erdem (Kadir Has Üniversitesi)

Prof.Dr. Arda İnceoğlu (MEF Üniversitesi)

Prof.Dr. Ayşen Savaş (ODTÜ)

Prof.Dr. Ayşe Şentürer (İTÜ)

Prof.Dr. Uğur Tanyeli (İstanbul Şehir Üniversitesi)

Prof.Dr. Ahmet Tercan (MSGSÜ)

Dergi Konsept Tasarımı

Emre ÇIKINOĞLU, BEK Tasarım

Kapak Tasarımı

Bülent ERKMEN

Kapak Prodüksiyon

BEK Tasarım

Kapak Fotoğrafı

Serdar TANYELİ

Kapak Uygulama

Bariş AKKURT, BEK Tasarım

Baskı: 12.matbaa

Nato Caddesi 14/1 Seyrantepe

Kağıthane / İSTANBUL

Tel: 0212 281 25 80

Sertifika No: 33094

Yönetim: Binat İletişim & Danışmanlık

Barbaros Bulvarı, Dörtüzlü Çeşme Sokak,

Güneş Apartmanı, No:2 D:7 Kat:6 34353

Beşiktaş / İSTANBUL

Telefon: +90 212 259 90 79

E-posta: info@binatdanismanlik.com

Abonelik ve Dağıtım

Sinem YILMAZ

abone@binatdanismanlik.com

Tel: 0212 259 90 79

www.arredamentomimarlik.com

www.binatdanismanlik.com

Arredamento Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan yazılardan alıntı yapmak kaynak belirtmek koşuluyla serbesttir. Yazılardaki düşünceler yazarlarına ait olup Arredamento Mimarlık Dergisi'ni bağlamaz. Reklamlar reklam verenin sorumluluğundadır. Arredamento Mimarlık Dergisi reklamlarda verilen bilgilerden dolayı sorumlu tutulamaz.

Fotograf: Özkan Önal

Alper Derinboğaz

1 Türkiye’de krize bağlı olarak mimarlık yapma koşulları ekonomik açıdan çıkmaza girdi, evet. Buna karşılık iş yapma kültüründe bir hareketlilik seziyorum. Yeni işbirlikleri, açılımlar, arayışlar, yurtiçinde ve yurtdışında, hem ihtiyaç hem de sıkıntıdan yeni bir dönemin içindeyiz. Krizden fırsat doğar gibi düşünmüyorum fakat artık son 15 yılın üretiminin ciddi anlamda eleştirisini yapma vaktinin geldiğine inanıyorum.

2 2010’da Los Angeles’tan döndüğümde planım İstanbul-Los Angeles arasında genişleyen bir pratik kurmaktı. UCLA’da edindiğim deneyim ve Türkiye’de aldığım eğitim çerçevesinde iki taraftan da öğrenilmiş çok fazla şey var. Bu süreci pekiştirmek adına pratiğin yalnızca kısıtlı geçirilmiş bir zamana hapsolan bir deneyimin ötesine geçmesi, projelerde, yarışmalarda ve akademide bu hareketliliği sürdürmesi gerektiğine karar vermiştim. Şu anda Berlin’de de bu resmi tamamlayacak şekilde faaliyet gösteriyoruz. Berlin’i seçme sebeplerinden en önemlisi Avrupa’nın yeni kültür merkezi olması ve buna bağlı olarak gelişen dinamizmi, hareketliliği. Salon olarak mekan üretimimizi yakından etkileyen bazı konular var. Örneğin performans, dijital sanat, müzecilik, altkültür gibi kişisel olarak da merak duyduğum çeşitli mimarlık dışı alanlardan Almanya’da Salon’un tasarım dağarcığına katacak çok şey bulduk. Dahası dünyaya açılmak için çok doğru bir yer olduğunu

Salon, "E-co Housing, Quater Tower", Aushburg, Almanya, 2018 (Salon’un izniyle).

düşünüyorum. Los Angeles için de iyi bir aktarma noktası Berlin.

3 Kurucusu olduğum Salon, İstanbul’da aktif olmaya ve büyümeye devam ediyor. Buradaki bağlantılarımız, müşteri portföyümüz, kamu ve özel sektör ilişkilerimiz çok kuvvetli. Aynı zamanda müthiş yetenekli, çok heyecanlı uluslararası bir ekibimiz var. Şu anda Berlin’de ve yakın gelecekte Los Angeles’taki pratiğimiz için İstanbul bir merkez.

4 Her kültürün kendi yazılı kuralları, buna karşılık görünmez duvarları var. Sanıyorum Türkiye’de görünmez duvarlar yazılı kurallardan daha fazla. Hiçbirinin müthiş şeffaf olduğunu

düşünmüyorum. Fakat Türkiye özelinde bu görünmez duvarları ve dengeleri anlamak, buna kalibre olmak bir zaman alıyor. Alışınca da başka hiçbir sabit kalmıyor. Bu dengeye hapsolmak, bunun içinde varolmak ve bu şekilde bir hayat ve pratik sürdürmek gerçekten konforlu, fakat dünyaya adaptasyonu imkansız kılıyor. Salon olarak bunu uzun zaman önce kırdığımızı düşünüyorum.

Yurtdışında mimarlık yapmanın avantajı her şeyden önce mimarlık mesleğine evrensel bir açıdan bakabilmek, mekan kavramına, barınmanın anlamına, kamusal alanın gerçekliğine olan inancımızı tazeleyebilmek. Dünya görüşümüzü ve geleceğe olan inancımızı pekiştirmek.

Salon, "Neuwied Masterplan", Neuwied, Almanya, 2019 (Salon'un izniyle).

5 Gayrimenkule gösterilen ilgiden mest oldukça altyapıyı iyileştirmeyi önemsiz bulduk. Yalnızca şehir altyapısından söz etmiyorum, bu mimarlık ofislerine de bir eleştiri. Herkesin o kadar çok işi vardı ki bir değer üretmek adına neler yapabiliriz diye düşünülmeydi. Dolayısıyla bugüne, yani kapitalizmin doğasında olan ve geleceğini adımımız

gibi bildiğimiz krize hazırlıksız girildi. Bu tıkanma yeni arayışları getirdi fakat yarattığımız kentler hala tarihiyle övünüyor. Bununla ilgili bir koruma prensibi ya da eskiyle yeniye biraraya getirirken ortaya konmuş bir referans model geliştirilmedi. Aksine hala elde kalan değerlerden medet umuyoruz. Ekonomik açıdan bakıldığında da bu

aynı, mimarlık kültürü açısından da böyle. Dolayısıyla bugün içinde bulunduğumuz bu tıkanmadan daha kritik olan bu kaçırılmış fırsattır kanımca. Tıkanmanın aşılıp aşılamayacağını ya da nasıl olacağını henüz kestiremiyorum fakat ders çıkartmak gerektiği aşikar. ■ *Alper Derinboğaz, Salon - İstanbul, Berlin.*

İnanç Eray

1 Mimarlık mesleğinin inşaat faaliyetinin ötesinde, insanı odağına alan deneyim ve mekan tasarımı sanatı olduğunu, bu nedenle mesleğin icrasını sosyal, kültürel, politik ve ekonomik değerlerden soyutlamanın mümkün olmadığını düşünüyorum.

İngiltere, ABD, Türkiye ve Arjantin gibi birbirinden çok farklı önceliklere ve

tasarım kriterlerine sahip coğrafyalarda projeler yürüten bir tasarım stüdyosu olarak, yalnız Türkiye'de değil, tüm dünyada sosyal, politik, kültürel ve ekonomik dalgalanmaların yaşandığını, bunun sonucu olarak da mesleki icra koşullarının her seferinde yeniden şekillendiğini gözlemliyoruz.

Ancak bu değişimin ne şu anda ilk olduğunu ne de son olacağının farkında olarak, mimarın ve mimarlık mesleğinin tanımının her projede yeniden kendini varetmesi gerektiğini düşünüyorum.

Bu anlamda hiçbir zaman bir coğrafyaya, bir ölçeğe ya da bir konuya bağlı olarak proje ürettiğimizi düşünmedik. Dolayısıyla kendimizi hiçbir zaman bir yere ait de görmedik. Ait olduğumuz en iyi kimlik sanırım sürekli olarak yolculuk halinde olmamız. Bu yolculukta, yanımıza her zaman uluslararası standartları ve projelerin ait olduğu yerin lokal değerlerini proje kriterleri olarak göz önüne almayı kendimize görev ediniyoruz.

Türkiye'deki mimarlık ofislerinin yurtdışında mimarı pratiği sürdürmelerini

ve uluslararası mimarlık arenasında söz sahibi olmaya çalışmalarını çok olumlu buluyorum. Bunun bir göç olduğunu düşünmüyorum, daha çok bunu Türk mimarların son dönemde uluslararası proje deneyimlerinin artmasına, uluslararası standartlarda proje teslim edebilecek ekiplerin de artık Türkiye coğrafyasında yetişmiş olmasına bağlıyorum.

2 Bizim New York yolculuğumuz, 2011 yılında kazandığımız İstanbul Çamlıca Radyo ve Televizyon Kulesi yarışmasının ardından gelen otel projeleri ile başladı. 2014 yılında Gonzalo Çarbajo'nun ekibe katılması ile tam zamanlı hale dönüştü. Son 5 senedir New York merkezli olarak, dünyanın pek çok şehrinde proje üretiyoruz.

3 İstanbul ofisimiz aktif ve bizim için vazgeçilmez. İster New York'ta olsun ister Londra'da, projelerimizin hemen hepsi İstanbul'da üretiliyor. Bu bağlamda bizim için İstanbul bir mutfak diyebilirim. Malzeme deneylerinden ürün prototiplerine, birçok numune ve bitmiş ürün de ayrıca Türkiye'nin çeşitli illerinde imal ediliyor. Dolayısıyla